

10. august 2018

Inklusionsstrategi for Kobberbakkeskolen

Alle børn har ret til normalitet – Læringsmiljøer til alle

1. Mål

Det overordnede mål for Næstved Kommunes inklusionsstrategi er at færre børn skal ekskluderes. Skolechefens resultataftale har som mål, at andelen af inkluderede elever pr. 1/9-2016 i Næstved Kommune er på minimum 92,7 % - stigende til 94,5 % i 2020.

I Kobberbakkeskolens selvforvaltningsaftale er følgende inklusionsprocenter anført for afdelingerne:

- Afdeling Sjølund: 93,4
- Afdeling Sct. Jørgen: 95,4
- Afdeling Sydby: 88,0
- Afdeling Rønnebæk: 95,4

Seneste gennemsnit for hele Kobberbakkeskolen er beregnet til 91,81%.

Målet for os er at give det enkelte barn det bedst mulige tilbud med udgangspunkt i barnets behov og muligheder. Vi skal sikre at hvert enkelt barn både fagligt og socialt gør fremskridt – og det vil betyde, at færre børn ekskluderes, også på Kobberbakkeskolen.

Kobberbakkeskolens andel af inkluderede elever skal 1.december 2020 være på 93,5 (ifølge selvforvaltningsaftalen).

2. Definition

I Næstved Kommune defineres inklusion således:

Den enkelte elev er en del af klassen og ikke bare en del i klassen. Det betyder, at der er etableret en social enhed, og at alle optages i fællesskabet på egne betingelser. Den enkelte bevarer sit særpræg og får sine behov dækket. Alle er og opleves som en del af fællesskabet, og forskelligheden er det bærende element.

Denne forståelse af inklusion indebærer, at:

- Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab
- Læring fremmes ved, at hvert enkelt barn - med de kompetencer det har - er en vigtig deltager i det sociale fællesskab
- Fællesskabet er udgangspunktet for de individuelle læringsmål
- Der løbende sikres udvikling af inkluderende læringsmiljøer

Med andre ord: Inklusion på Kobberbakkeskolen bygger på anerkendelse af barnets ressourcer, således at barnets kompetencer kan udvikles bedst muligt. Inklusion betyder at være medregnet. Alle børn og unge har ret til og behov for aktivt at deltage i forpligtende fællesskaber og opleve sig som betydningsfulde for at kunne trives og udvikle sig. Inklusion er afhængig af relationer, dvs. at man ikke kan være inkluderet, uden at fællesskabet er parat til at kunne rumme en og værdsætte en som den person, man er. Derfor er det vigtigt, at der findes læringsmiljøer og læringsfællesskaber, hvor alle børn og unge oplever at være betydningsfulde og bidrager til fællesskabet ud fra deres forudsætninger.

Inklusion sikrer, at flere børn trives bedre, og at flere børn lærer mere både i uformelle og formelle sammenhænge. Det er centralt i Kobberbakkeskolens inklusionsstrategi, at børn ikke reduceres til deres vanskelighed, men at det bliver muligt at se det almindelige i det særlige, og at alle børn kan spejle sig i det almene.

3. Inklusion på ny måde

Næstved Kommunes inklusionsstrategi og de fem mål i skolernes selvforvaltningsaftaler medfører, at også Kobberbakkeskolen skal tænke specialundervisning og inklusion på en ny måde:

1. Børnene på specialområdet skal, så vidt det er muligt, kunne spejle sig i almenområdet. Dette gør vi gennem styrket faglighed og ved at delegere ansvar og slippe kontrollen decentralt, når vi har sat nye rammer op. Dette strategipapir beskriver overordnet, hvad de nye rammer er. Der er ingen tvivl om, at det tager tid at sætte nye rammer op. Vi skal arbejde med at udvikle dem over de næste år
2. Vi skal turde udfordre hinanden og sammensætte vores hold med de rette kompetencer
3. Støtte defineres ikke kun som ekstra hænder ofte som ekstra hænder/ mere personale til elever med særlige behov, men i lige så høj grad som støtte i form af faste strukturer og rammer
4. Vores udgangspunkt er børnenes duelighed. Vi skal sikre, at alle opnår maksimal faglig og social udvikling
5. Vi har behov for en særlig fokus på at inkludere flere elever i vores almentilbud

6. Vores undervisning og behandlingstilbud i U & B har en varighedsperiode på mellem 12 og 24 måneder. Forløbet skal understøttes af handleplaner for barnets tilbagevenden til almenområdet. Herunder skal vi udvikle vores behandlingsområde med Theraplay samt øge vores faglighed i undervisningen (Theraplay uddybes i bilag 1). Theraplay bygger bro fra den eksisterende viden omkring hjernens udvikling gennem samspil og kontakt (neuroaffektiv udviklingspsykologi) til pædagogisk praksis i hverdagen. Denne brobygning baner nye veje i forhold til at målrette og effektivisere inklusionsarbejdet med sårbare børn. Der er ingen hurtige løsninger, og det kræver vedholdende voksne, der ønsker at gå nye veje og lade sig udfordre på nye måder at tænke læring på i undervisningen. Miljøterapi er grundfundamentet i vores U og B sammenkoblet med Theraplay som individuel behandlingsform til barnet og familien.
7. Vi skal give flere børn fra vort eget distrikt et skoletilbud, hvor det vidtgående tilbud spejles og inkluderes i almenmiljøet. Et hvert barn har ret til normalitet. Dette skal ske gennem et tættere samarbejde med sagsbehandlere, psykologer, UU-vejleder og øvrige relevante fagpersoner således, at vi sikrer at barnet får det billigst tilstrækkelige tilbud
8. Vi vil udvikle den forebyggende inklusion indenfor de rammer, der er fastlagt for skoleåret. Strategien vil løbende blive justeret og udviklet således, at den fremtidige retning til en hver tid er tydelig for Kobberbakkeskolens ansatte, elever, forældre samt øvrige interessenter
9. Vi skal fremme inklusion på hele Kobberbakkeskolen. Den forebyggende indsats starter i børnehaveklasser og indskoling, således at flere børn får et forløb i en almenklasse. Også på mellemtrinnet og i udskolingen skal inklusionen øges til almenmiljøet. Dette sker i takt med, at der sættes øget fokus på forebyggelse i indskoling og mellemtrin
10. Vore udviklingsplaner for børn med særlige behov skal være ensartede
11. Vi vil skabe en udbygget brobygning med børnehaver, så overgangen til børnehaveklasserne bliver så god for børnene som muligt. Der er behov for en nærmere beskrivelse af, hvad en udbygget brobygning indebærer
12. Vi skal skabe et forbyggende tilbud i familieklassen, der sikrer:
 - At eleven bevarer tilknytningen til egen klasse
 - At eleven bliver aktiveret og ansvarliggjort for egen forandring og lærer at viljestyre sin adfærd
 - At forandringerne bliver målbare og synlige
 - At forældrene får et medansvar for barnets forandring i skolen, og får mulighed for at støtte hinanden i denne proces
 - At forældre bliver en ressource for barnets udvikling i skolen
 - At skabe en kultur, som kan inkludere de børn, der har brug for en særlig indsats – at forebygge stigmatisering
 - At skabe fælles "fodslag" mellem skole og hjem
 - At skabe større rummelighed i læringsfællesskaber på Kobberbakkeskolen
13. Det forebyggende arbejde skal styrkes for at fremme inklusionen. I omkring 80 % af tilfældene har vi kendskab til eleverne tidligt i skoleforløbet, men det opleves at der først langt senere sættes en indsats i værk.
14. Styrkelse af medarbejdernes trivsel er en forudsætning for, at inklusionsstrategien lykkes. Eleverne trives bedst, når medarbejderne trives

15. Vi skal udvikle specialtilbud som i højere grad arbejder i tidsbegrænsede perspektiver med eleverne, dvs. flere børn i specialtilbuddet kan med tiden visiteres tilbage til almenområdet med eller uden særlig støtte
16. Vi skal på tværs af afdelingerne udnytte vores mange kompetencer og erfaringer, således at vi i højere grad videndeler og "tilbyder os" til hinanden med vore særlige kompetencer.
17. Vi vil blive bedre til at samspille med de øvrige interessenter på børne-/ungeområdet, fx psykologerne og sagsbehandlere med henblik på at alle børn har ret til normalitet

I tillæg til ovenstående er der i forbindelse med Kobberbakkeskolens pædagogiske dag 2016 (5. november 2016) formuleret en række opmærksomhedspunkter af medarbejderne. Opmærksomhedspunkterne er blandt andet:

- I. Struktur og procedurer, herunder fx:
 - i. Brug for strukturerede hverdage – og en fast procedure hver gang en elev skal inkluderes. Strukturen skal rumme aspekter vedrørende træk på supervision, kompetenceudvikling, samarbejde med forældre og afgivende lærere
 - ii. Fokus på videndeling med nærmeste kollegaer
 - iii. Overveje brug af faglige koordinatore
 - iv. Få, klare konkrete mål fra starten, som kan evalueres. Løbende evaluering samt efter endt opstartsperiode
 - v. Mere klasserumsledelse, struktur, visualisering og klare mål
- II. Ledelse, herunder fx:
 - i. Synlig og tydelig ledelse, der følger op og giver supervision til klassens personale
 - ii. Opfølgingsmøder med ledelsen - afstemning af forventninger og praksis i inklusionen
- III. Information og kommunikation
 - i. Fokus på, at såvel elever som forældre informeres om, hvem der kommer ind i klassen
 - ii. Indbyde til skole/hjemsamtale og få gennemgået gensidige forventninger
 - iii. Inddragelse af eleven og forældre via samtaler, hvor eleven er med til at sætte både sociale og faglige mål for sig selv
- IV. Overlevering og brobygning, herunder fx:
 - i. Vigtigt med struktureret og ordentlig overlevering - en længere periode, hvor man kan trække på dem der har været omkring ham i specialtilbuddet
 - ii. Udarbejde brobygningsstrategi(er)
 - iii. Teammøder om brobygning, overleveringsmøder mellem tidligere skole og kommende skole-tilbud

4. Kompetenceudvikling og involvering

Inklusionsstrategien for Kopperbakkeskolen betyder, at flere børn skal inkluderes forebyggende, således at flere børn fra specialforløb indgår i – eller i et samspil med – en almenklasse.

Dette afsnit beskriver, hvordan vi vil understøtte inklusionen organisatorisk, herunder vil vi fokusere på følgende:

- Forældre er centrale i dialogen – i alle faser af inklusionen. Partshøring skal foretages i de sager, hvor det er påkrævet
- Samarbejde med psykologer skal fortsat udvikles. Psykologerne er værdifulde som rådgivere og som faglige sparringspartnere, men skal ikke have en endelig bestemmelse i forhold til det konkrete valg af inklusionsindsats. Denne aftales mellem Kopperbakkeskolen, eleven og forældrene
- Vore fagligheder og kompetencer skal synliggøres: Læsevejledere, inklusionsvejledere, skolepsykolog, læringsagenter, AKT mv.

Der lægges megen vægt på forældreinddragelse for at sikre opbakning, forståelse og ejerskab. Det er endvidere centralt, at der er enighed om, at alle børn ikke kan inkluderes, og samtidig enighed om kriterierne for, hvilke børn der skal have et tilbud uden inklusion.

Forældreinddragelse giver altid den bedste effekt, men det må ikke blive et kriterium, at der skal være forældreopbakning til, for at elever kan inkluderes.

For at indfri dette er det afgørende, at der ensartet foreligger elevbeskrivelser. Vi skal bruge en fælles skabelon.

Roller og ledelsesansvar på specialområdet er defineret gennem job- og funktionsbeskrivelser, men i takt med erfaringer fra det nye skoleår, skal de skæres yderligere til.

Næstved Kommunes inklusionsstrategi skaber nye udfordringer for vores kompetencer og faglighed. Øvrige skoler bliver så store enheder, at de kan inkludere egne elever fra distrikterne, hvorfor vi får færre.

Målsætningen om øget inklusion i Næstved Kommune betyder, at vi skal opprioritere faglige kompetencer, set i forhold til den nuværende kompetenceprofil. Det betyder konkret, at vi skal ansætte flere fagligheder (både lærere og pædagoger) og færre kortuddannede (pædagog-medhjælper, vikarer, gymnasieelever m.fl.).

Forældresamarbejdet skal resultere i, at forældrene bliver overbevist om, at inklusion i almenklasser er et bedre tilbud, end det nuværende. Samtidig skal vi arbejde med selvforståelsen hos os selv. Vi skal prioritere det helt centrale i, at det enkelte barn kan spejle sig i almenklassens børn.

Omkring 1/3 af vores børn med adfærdsproblematikker mv. kan være i almenklasser, uden at det påvirker den faglige udvikling for eleverne. Dette resultat understreger mulighederne for at inkludere på almenområdet. Flere skal have chancen i ungdomsuddannelsessystemet.

Midler til den forebyggende indsats er uddelegeret til de enkelte afdelinger i skoleår 2016/17. Vore strategiske mål i forhold til den forebyggende indsats skal konkretiseres inden 1. marts 2017.

Vi har brug for flere typer af kompetenceudvikling til at sikre inklusionsstrategien, understøttet af to centre for hele Kobberbakkeskolen – almenområdet og specialområdet:

- Dels en opbygning af en videns- og kompetencecenter med fokus på børn med særlige behov
- Dels opbygning af et pædagogisk udviklingscenter med fokus på at fremme evidensbaseret praksis

Videns- og KompetenceCenter (VKC)

- VKC koordinerer og udvikler indsatsen på tværs af afdelingerne med særlig viden og kompetencer i forhold til børn med særlige behov eller i vanskeligheder
- VKC understøtter endvidere AKT-vejledere og øvrige vejledere på tværs af indskoling, mellemtrin og udskoling
- VKC fremmer koordinering, styring og udvikling på både det almen- og specialpædagogiske felt. VKC tager initiativer til kompetenceudvikling af Kobberbakkeskolens pædagogiske personale
- VKC støtter op om afdelingernes arbejde med børnene bredt på Kobberbakkeskolen, både i børnegrupper og i klasserne samt med forældrene
- VKC sikrer en koordinering på tværs af faggrupper, så børnene både bliver fagligt, fysisk og socialt inkluderet

Pædagogisk KompetenceCenter (PKC)

- PKC understøtter bredt den almenpædagogiske praksis med særligt fokus på evidensbaserede resultater. Fokus er faglig progression og læring bredt
- PKC skal understøtte den almene inklusionsindsats som retter sig mod at styrke almenområdets kompetencer og muligheder for at udvikle inkluderende læringsmiljøer for alle børn i almenklasserne
- PKC fremmer faglig og didaktisk kapacitetsopbygning på Kobberbakkeskolen bredt, omfattende vejledere, ledelse og i forhold til konkrete læringsforløb
- PKC fremmer pædagogiske og digitale platforme, fx i forhold til arbejdet med årsplaner, målstyret undervisning, læreplaner og etablering af professionelle læringsfællesskaber

Begge centre skal være etableret med start senest 1. august 2020. Centrene tilknyttede medarbejderne vil typisk også have undervisning i klasser.

Kobberbakkeskolens strategi og organisering af inklusionen er en dynamisk og vedvarende proces. Vi skal have en klar strategi, men samtidig skal vi være åbne overfor at udvikle og justere den, i takt med at vi får erfaringer med strategiens resultater. Samarbejde om strategien er kodeordet, både omfattende ledelse og medarbejdere - og i forhold til forældrene.

Centrene skal bidrage til, at der skabes mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn.

Vi har særlig fokus på de børn, som er i farezonen for eksklusion. Centrene skal understøtte medarbejdere og ledelse på alle vore afdelinger. Der vil være mulighed for at medarbejdere kan være placeret (projektmæssigt) i centrene tidsbegrænset, således at medarbejderne efter arbejde i centrene kan gå tilbage til tidligere arbejdsopgaver. De nærmere snitflader mellem centre og afdelingerne, herunder roller og ansvarsområder samt ressourcer skal udvikles.

I tillæg til ovenstående er der i forbindelse med Kobberbakkeskolens pædagogiske dag 2016 (5. november 2016) formuleret en række opmærksomhedspunkter af medarbejderne vedrørende dels kompetenceopbygning og opkvalificering, dels ressourcepersoner/-team. Opmærksomhedspunkterne er blandt andet:

- I. Kompetenceopbygning og opkvalificering, herunder fx:
 - i. Brug for medarbejdere, der ved meget om inklusion, autisme, specialpædagogisk viden etc.
 - ii. Vigtigt med bred, løbende opkvalificering og efter-/videreuddannelse, så inklusionen lykkes
 - iii. Ønske om øget viden om supervision, sparring og observation samt metoder, struktureret videndeling og særlige hjælpemidler (computer, tablets etc.)

- II. Ressourcepersoner/-team, herunder fx:
 - i. Ønske om inklusionsteam eller ressourceteam, herunder ressourcepersoner med specialviden inden for området
 - ii. En person fra inklusions-/ressourceteam kan tilknyttes en klasse i en nødvendig periode
 - iii. Supervision og observation samt sparring med ressourceteam/-personer
 - iv. Ønske om at kunne trække på AKT, inklusionsvejledere og andre ressourcepersoner, der kender til relevante problematikker
 - v. Bruge aktionslæringsagenter

5. Bilag 1: Hvad er Theraplay?

Theraplay er sammensat af ordene terapi (Therapy) og leg (play) og er en terapeutisk metode bestående af lege, der tager udgangspunkt i de af hjernens funktioner, som tidligst udvikles. Af samme grund er sproget ikke det primære, men derimod oplevelsen af samhørighed, glæde og fællesskab gennem førsproglig og emotionel kommunikation. Via øjenkontakt, berøring, rytme og afstemt respons hjælpes barnet til at udvikle følelsesmæssige og sociale kompetencer indenfor en sikker kontakt.

Metoden bliver brugt til børn med sociale, følelses-, udviklings- og adfærdsmæssige vanskeligheder og er i særlig grad anvendelig til børn med tidlige udviklingsforstyrrelser. Metoden tager udgangspunkt i barnets følelsesmæssige udviklingsniveau fremfor den faktuelle alder. Der fokuseres således mere på empatisk respons på barnets behov end på alderssvarende lege og aktiviteter.

Metodisk tager Theraplay udgangspunkt i 4 dimensioner, som har forskellig udviklingsfokus:

1. Omsorg, herunder at styrke selvværd, selvforømmelse samt giver indre tryghed og sikkerhed
2. Struktur, herunder at regulere barnet via den voksnes trygge guidning, hvorved barnets evne til selvregulering øges
3. Engagement, herunder at styrke barnets kontakt evner og følelsesmæssige udvikling: Barnet opnår gennem terapien at udvikle evnen til at indgå i et positivt samspil og samvær med andre på en afstemt måde
4. Udfordring, herunder at styrke barnets selvtillid og oplevelse af at lykkedes og være en succes. Gennem terapien øges troen på egne evner og modet til at turde udfordre egne grænser styrkes

Theraplay er oprindeligt baseret på tilknytningsteorien, men er gennem de senere år suppleret med den neuroaffektive udviklingspsykologi. Teorien giver forståelse for, hvorledes barnets oplevelser med betydningsfulde voksne sætter sine spor i barnets neurale netværk.

Barnet kan tilbydes Theraplay enten som et individuelt forløb, forløb med forældre, plejeforældre, primærpædagog eller primærlærer på Kobberbakkeskolen. Fokus kan være på at styrke barnets evne til kontakt, arousalregulering (at kunne regulere sig fra høj til lav arousal), legeevne, affektregulering mv. Når barnet tilbydes Theraplay forløb, er det for at kunne intensivere og målrette de fokusområder, som de fagprofessionelle vurderer, at barnet har behov for.

Alle sessioner videofilmes. Både som en beskyttelse af barnet og de voksne samt med det formål at bruge optagelserne som arbejdsredskab for psykologen og lærerne/pædagogerne. Al videomateriale behandles med fortrolighed og er underlagt reglerne for tavshedspligt.